THE HOUSE INSIDE US

XIPHEMU XA VUMBIRHI

NDZILAKANO 7

Yindlu Leyi Nga Endzeni ka Hina

Malembe yo tala ndzi tshembile leswaku ntsundzuko i vuhlayiselo.

Xibya.

Muxaka wa yindlu ya le ndzeni yo hlayisela, laha ku vekiwaka mintiyiso, mavito, masiku, swikandza ni swiendlakalo.

A ku ri vonelo leri hlelekeke.

Leri twisisekaka.

Hambi ku ri leri chavelelaka.

Kutani nkarhi wu ndzi dyondzisile nchumu wo hambana.

Ntsundzuko a wu hlayisi.

Ntsundzuko wa tshama.

A hi vuhlayiselo.

I ndhawu.

Naswona ku fana ni ndhawu yin'wana ni yin'wana, wu na makamara.

Tikoridho.

Tinyangwa.

Mafasitere.

Tin'wana ti pfuleka hakanyingi.

Tin'wana ti tshama ti khiyekile malembe.

Ku fikela loko nchumu, hi xitshuketa, wu tlhela wu ti pfula.

Swi nga va nun'hwelo.

Xitarata.

Xifaniso.

Rito leri u ri tweke u nga yingisi.

Hi xitshuketa a hi ha ri enkarhini wa sweswi.

Hi tlhelele kun'wana.

A hi hi miri.

Endzeni ka hina.

Naswona swa hlamarisa ndlela leyi tindhawu teto ti hambetaka ti ri kona ha yona.

Ndza tsundzuka minkarhi leyi a ndzi ehleketa leswaku ndzi yi rivalile.

Swiendlakalo leswi nga riki na nkoka.

Tafula.

Rito ra munhu.

Nyangwa leyi siyiweke yi pfulekile katsongo.

Siku ra ntolovelo.

Makume ya malembe swi tshama swi miyerile.

Kutani swi humelela hi vukongomi lebyi kwalomu byi chavisaka.

Onge a swi tshame swi rindzile.

Naswona kumbexana hi swona kahle-kahle.

Kumbexana ntsundzuko a wu rivali hakunene.

Kumbexana wa hlawula.

Wa hlayisa.

Wa rindza.

Ndzi hanyile nkarhi wo ringana ku vona vanhu va nyamalala.

Tindhawu ti hundzuluka.

Madoroba ma cinca xikandza xa wona.

Misava hinkwayo yi nyamalala.

Hambiswiritano nchumu wu salile.

Ntsundzuko.

A hi tanihi ku navela nkarhi lowu hundzeke.

Tanihi ku hambeta.

Ku navela nkarhi lowu hundzeke ku languta endzhaku.

Ntsundzuko wa hlanganisa.

I ku hambana ka nkoka.

Malembe yo tala ndzi vone vanhu lava pfaleriweke ekhotsweni ra nkarhi lowu hundzeke.

Ni van'wana lava voningeriweke hi nkarhi lowu hundzeke.

Vo sungula a va ringeta ku tlhelela endzhaku.

Va vumbirhi a va tirhisa leswi va swi hanyeke ku twisisa kahle nkarhi wa sweswi.

Ntsundzuko wu nga endla swilo leswi swimbirhi.

Wu nga hundzuka khotso.

Kumbe layiburari.

Swi ya hi ndlela leyi hi wu tirhisaka ha yona.

Loko nkarhi wu ri karhi wu hundza, ndzi sungule ku hlawula ku koteka ka vumbirhi.

A ndzi lavanga ku hanya enkarhini lowu hundzeke.

Ndzi lave ku vulavurisana na wona.

Hikuva ntokoto wun'wana ni wun'wana wu siya nkondzo.

Ku hlangana kun'wana ni kun'wana ku siya nkondzo.

Rirhandzu rin'wana ni rin'wana.

Xihoxo xin'wana ni xin'wana.

Ku suka kun'wana ni kun'wana.

Ku lahlekeriwa kun'wana ni kun'wana.

Ku humelela kun'wana ni kun'wana.

Hinkwaswo swi siya nchumu.

Naswona leswi swi swi siyaka swi hambeta swi hi khumba ngopfu ku tlula leswi hi swi anakanyaka.

Minkarhi yin'wana ndzi tivutisile leswaku i vanhu vangani lava ha hanyaka endzeni ka hina.

A hi lava nga kona.

I lava nga riki kona.

Tatana.

Mudyondzisi.

Munghana.

Munhu loyi a rhandziwaka.

Mutirhi-kulobye.

Vukona bya xinkadyana.

Vo tala va fambile emalembeni lama hundzeke.

Kambe va hambeta va vulavula hi swiboho leswi hi swi endlaka.

Hi mimpimo leyi hi yi sirhelelaka.

Hi misinya leyi hi hlawulaka ku nga yi xenga.

Hi ndlela leyi, ntsundzuko wu tele hi vanhu.

A hi tshami hi ri hexe endzeni ka wona nikatsongo.

Hi famba ni mintlawa hinkwayo ya vanhu leyi nga vonakiki.

Eka maendzo ya mina ndzi endzerile tindhawu to tala.

Tin'wana ti sasekile swinene.

Tin'wana ta rivaleka.

Tin'wana a ti hlamuseleki.

Hi ku famba ka nkarhi ndzi kume xiendlakalo lexi hlamarisaka.

Jografia ya ntiyiso ni jografia ya le ndzeni a swi tolovelanga ku fambelana.

Ku na madoroba lawa ndzi hanyeke eka wona malembe kambe ndzi ma tsundzuka switsongo.

Naswona ku na tindhawu leti ndzi ti hundzeke masiku ma nga ri mangani, leti hambetaka ti hanya endzeni ka mina.

Hikuva ntsundzuko a wu pimi nkarhi.

Wu pima nhlamuselo.

Wu hlayisa leswi hi hundzuluxeke.

Wu tshika leswi nga siyangiki minkondzo leyi enteke swi hela hi ku nonoka.

Hi yona mhaka vanhu vambirhi va nga hanya xiendlakalo xin'we kambe va xi tsundzuka hi tindlela leti kanetanaka.

A va hlayisi xiendlakalo.

Va hlayisa nhlamuselo.

Naswona nhlamuselo minkarhi hinkwayo i ya munhu hi yexe.

Hi ku kula ka malembe hi tlhela hi dyondza dyondzo yin'wana.

Ntsundzuko a wu tshami wu nga tsekatseki.

Wu cinca swin'we na hina.

Xiendlakalo xin'we xi teka tinhlamuselo to hambana loko u ri ni malembe ya makume mambirhi, makume mune, makume ntsevu kumbe makume nhungu.

Xiendlakalo xi tshama xi fana.

Loyi a langutaka wa cinca.

Naswona ku cinca loyi a langutaka swi vula ku cinca ndlela yo hlamusela.

Ku kuma loku ku ndzi pfunile ku endla ku rhula ni swilo swo tala.

Ndzi twisisile leswaku a ndzi nga bohiwi ku tsundzuka hinkwaswo hi ndlela yin'we.

Leswaku a ndzi kota ku hlaya mintokoto ya khale hi ndlela leyintshwa.

Leswaku a ndzi kota ku rivalela swilo swin'wana.

Ku twisisa swin'wana.

Ku amukela swin'wana nakambe.

Hikuva ntsundzuko a hi huvo.

I mbulavurisano.

Minkarhi yin'wana yi tiyile.

Minkarhi yin'wana yi nandziha.

Kambe minkarhi hinkwayo yi pfulekile.

Ku na vanhu lava hetaka vutomi bya vona va ringeta ku sula nkarhi lowu hundzeke.

A ndzi ehleketi leswaku swa koteka.

Naswona kumbexana hambi ku ri a swi faneli ku naveriwa.

Hikuva nkarhi lowu hundzeke wu na nchumu lowu hi vumbiweke ha wona.

Ku wu sula a swi ta vula ku tisula hi hexe.

Swa antswa ngopfu ku wu twisisa.

Swa antswa ngopfu ku wu hlela.

Swa antswa ngopfu ku dyondza ku famba swin’we na wona.

Loko ndzi languta endzhaku namuntlha, a ndzi voni nxaxamelo wa malembe.

Ndzi vona tindhawu.

Tindhawu ta le ndzeni.

Tin’wana ti voninga.

Tin’wana ti tikile.

Tin’wana ta ha ri na swihundla.

Kambe hinkwato ta laveka.

Hinkwato i xiphemu xa xiakiwa xin’we.

Kumbexana leswi hi swona leswi nkarhi wu ringetaka ku hi dyondzisa swona.

Ntsundzuko a wu tirheli ku tlhelela endzhaku.

Wu tirhela ku twisisa.

Wu tirhela ku nyika ku hambeta eka leswi hi veke swona.

Wu tirhela ku sivela ntsheketo wa hina ku hundzuka nxaxamelo wa swiendlakalo leswi nga hlanganangiki.

Emakumu ka ndlela, mintsundzuko ya sala.

Kambe a hi hi ndlela ya le henhla-henhla leyi hakanyingi hi yi anakanyaka.

Yi sala tanihi swifundza.

Tanihi swivono swa le ndzeni.

Tanihi tindhawu leti hi tlhelelaka eka tona nkarhi wun'wana ni wun'wana loko hi lava ku twisisa leswaku hi vamani.

Hi yona mhaka, endzhaku ka malembe yo tala ngopfu, a ndzi ha wu teki ntsundzuko tanihi ntirho wa miehleketo.

Ndzi wu teka tanihi tiko ra kaya.

Tiko ra kaya leri nga riki na mindzilakano.

Leri nga riki na tifulegi.

Leri nga riki na adirese.

Ndhawu leyi hambetaka yi ndzi perekedza hinkwako laha ndzi yaka kona.

Hikuva ntsundzuko a hi nchumu lowu hi nga na wona.

I ndhawu leyi hi hambetaka hi hanya eka yona, swin'we na hinkwaswo leswi hi endleke hi va leswi hi nga swona.

Ntsundzuko i ndhawu.